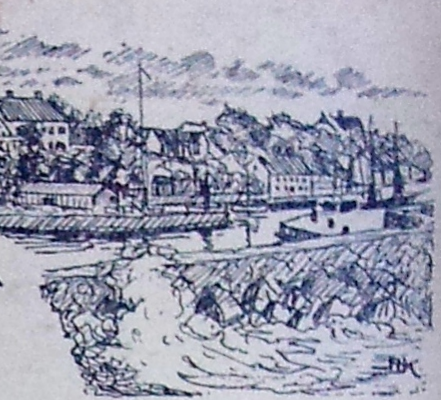

NORDBORNYHOLM

Ugeblad og Annoncetidende
for Allinge-Sandvig.
Gudhjem. Østerlars. Hasle
Ølsker, Rutsker, Rø og Klemens.

Ansvarshavende Udgever:
Otto Gornitzka. • Telefon 74.
Trykt i Allinge Bogtrykkeri
Oplag ca. 3500 Eksemplarer

Nr. 77

Alm. Annoncer 10 Øre pr. mm, efterf. Gange 8 Ø.
Forretningsann. 8 - 6 Ø.

Fredag den 21. Juni

Annoncer og lokalt Stof maa være indleveret
senest 2 Dage før Bladet udgaar.

1929

Enkesorg paa Ny Guinea.

Der er mange Maader at ytre sin Sorg paa rundt om i Verden, en af de ejendommeligste turde formentlig være den Maade, hvorpaa Enkesorgen faar sit Udtryk hos de uciviliserede Folkelag paa Ny Guinea. Her gælder det, at naar Husbonden er død og Begravelsesceremonierne er forbi, saa kan Enken ikke vise sig udenfor sin Hytte paa anden Maade end kravlende paa alle fire i Støvet og fuldstændig tildækket, saa at ingen anden Mand kan kaste sine Øjne paa hende og hun heller ikke paa nogen Mand. Saaledes skal den sørgende Enke kravle rundt i et halvt Aar, saa det er ikke saa lidt af en Tortur, som de forøvrigt alle gerne paatager sig. Paa vort Billede er Enken ledsaget af en anden Kvinde, en Slags Livvagt paa hendes Spadseretur.

skal man endda først op paa Bjerget, som „gemmer“ Byen. Heroppe fra ligner Hulebyen en Samling vældige Brød, der er lagt paa Række ved Siden af hverandre. Imellem Rækkerne er der gravet „Gader“ dybt nede, og „Husene“ i disse Gader kan rumme op mod syv Etager.

Trapper findes ikke i disse mærkelige Bygninger, kun fremspringende Afsatser, og Beboerne naar til deres Hule ved at klatre eller springe; de bærer da ogsaa med Rette Navn af „de klatrende Hulebeboere“.

Hver enkelt Hule er 20 Fod lang, 8 Fod høj og 8 Fod bred. Indgangen er til at lukke med en svær Trædør, som fastholdes med en solid Bolt af Træ. Nogle Fod tilhøjre for Indgangen er der lavet et mindre Hul i Væggen, gennem dette Hul aabner Beboeren Døren ved at række Haanden ind og med „Nøglen“ skyde Slaaen fra. „Nøglen“ er en lang Træstang, forsynet med en Tap, som passer ind i et Hul i Bolten; og paa samme Maade lukker Beboeren sin Dør af, naar han forlader Hulen.

Vinduer findes ikke i Hulen, det nævnte Nøglehul er om Natten den eneste Vej for Luftfornyelse. Og vil Beboeren tænde Lys, hvad han næppe føler Trang til, da han har foran i en Niche i Muren staaende en lille Lerlampe med

Olivenolie. Iøvrigt er Udstyret herinde meget nøjsomt — en Seng er al den Luksus, Beboeren tillader sig, og denne Seng har Form af en Træbriks, hævet et Par Fod over Jorden og forsynet med en Madras, stoppet med tørret Græs, samt nogle vævede Tæpper. Natten i Ørkenen kan være meget kold. Stole er ukendte i Hulebyerne, men Boligerne er forsynede med Divaner gravede ind i Bjerget.

Et Bord findes kun i Shejkens Hule, og paa dette gemmer han saadanne Ting, som er foræret ham af fremmede Besøgende. Shejken har desuden enkelte Billeder anbragt paa Væggene, deriblandt et indrammet Billede af Profeten Muhamed paa en vinget Hest. Under dette Billede staar „Bryllupsstokken“ lænet op imod Væggen, den ser ud til at være flittigt brugt; men hvordan den bruges, vil vi helst vente lidt med at fortælle.

Øverst oppe paa Bjerget ligger en Art „Kastel“, som i urolige Tider blev brugt til Samlingssted for Byens Folk. Iøvrigt taler jo Hulernes Indretning om, at Beboerne har villet sikre sig imod Overfald af fjendtlige Stammer, og det er da heller ikke saa længe siden, at vilde Tuareger fra Ørkenen kom stormende og bortførte baade Dyr og Kvinder. Men efter

at Franskmændene blev Herrer i Landet, har Hulebeboerne faaet det fredeligere. Forøvrigt kan det naturligvis ikke undgaas, at de ser paa Civilisationen med nogen Skeptis, og som retroende Muhamedanere holder de trofast ved deres nedarvede Skikke. I de fleste af Hulebyerne holder man endnu det gamle Bud i Ære, at Skønheden skal være tildækket, og Kvinderne bærer derfor ikke alene Slør, men de har deres egen Gaard foran Huset, en Gaard, de deler med alle hjemværende Husdyr som Faar, Geder, Æsler, Høns, Hunde og en enkelt Kamel. I disse Gaarde dyrker Kvinderne ogsaa deres eneste Husflid, som bestaar i at spinde og væve De Redskaber, de anvender hertil, er meget primitive, hovedsagelig kun Pinde og Stænger, anbragte i Sandet.

Foruden de førnævnte fire Byer findes der endnu en Række Hulebyer. Ialt spænder dette mærkelige Samfund over flere Hundrede Kvadratkilometer, og det samlede Antal af Hulebeboere anslaaes med et rundt Tal til 30,000.

Den meste Tid af Aaret er Byerne hovedsagelig kun beboet af Kvinder og Børn og svagelige Gamle. De ni Maanedere er Mændene borte, ude med Hjorden for at lade den græsse og for selv at plante i den magre Ørkenjord. Det er Nomadliv efter tusindaarig Skik, og Folkene medfører til dette Brug deres egne Telte. Naar Høsten er moden, skæres Kornet af, og nu gaar Rejsen igen hjemad til Kvinderne og de hjemlige Kødgyder. Disse er forøvrigt primitive som alt andet i Hulebyen, Maden koges og steges i Lerkar, og Høns f. Eks. steges hele. Men denne Fremgangsmaade forringer ingenlunde Smagen, og det forhøjer kun Nydelsen, at man maa spise med Fingrene. Da der anvendes rigeligt af Oliven og Olivenolie, undgaar man ikke at blive godt fedtet om Fingrene; men de kan jo slikkes rene.

Hulebeboerne er lykkelige og tilfredse med deres Kaar, og de viser det ved at være gæstfri, naar de faar Besøg af Europæere. De savner intet — jo een Ting, Vand! Det regner yderst sjældent i det sydlige Tunis; hvad man kalder stærk Regn har Egnene omkring Douirat ikke faaet i fyrretyve Aar! Folkene har derfor lært at spare paa Vandet. Det Vand, der er Brug for, hentes af Kvinderne i Kilder langt borte. Til dette Øjemed ser man Kvinder med en Lerkrukke paa Hovedet eller med et lille Æsel foran sig entre op over Afsatser og Bjergstier. Æslet bærer over Ryggen en Sæk af Gedeskind, og de klatrer lige flinkt, Dyret og Mennesket. Ja, selv gamle Kvinder klatrer med stor Behændighed op og ned ad Siderne paa deres Bjergbolig, men de generes

ganske vist heller ikke af Fodtøj. Forøvrigt frembyder disse Vandbærersker ingenlunde noget fattigt Skue, tværtimod er de med deres skinnende Smykker og med deres stærke Farver i Klæderne en Øjenlyst i den ellers saa trøstesløse Ørken. Og først og fremmest er de unge Kvinder dette, takket være deres stolte og ranke Holdning.

Vi kommer nu til Omtalen af Huleboerfolkets mærkelige Bryllups-skikke, ved hvilke den førnævnte „Bryllupsstok“, som har sin Plads i Shejkens Hule, spiller en vigtig Rolle.

Naar en ung Huleboer har naaet den giftfærdige Alder, hvilket for Mandens Vedkommende er femten Aar, begynder hans ældre kvindelige Paarørende at se sig om efter en passende Brud til ham. Maaske har de nok i saa Henseende „set“ paa en eller anden ung Pige, men Spørgsmaalet bliver først aktuelt, naar Yndlingen er blevet Mand, og det regner man altsaa i det sydlige Tunis for at være, naar man er femten Aar. Brudens Alder plejer at være mellem ti og tolv Aar. Som Regel findes hun i samme By, hvor Brudgommen bor, og naar hun er fundet, er dette Signalet til en Række meget vigtige Forhandlinger mellem de ældre, erfarne Kvinder i begge de paagældende Familier. Formaålet med disse er at faa fastsat Prisen for den unge Skønhed. Hun betales ikke med Penge, men med saa mange Faar og Geder og andre Husdyr, som man nu fra begge Sider kan blive enige om.

Paa Bryllupsdagen smykkes den unge Brud — vi vilde i Norden kalde hende et Barn — med sin fineste Stads og føres derefter til en ubeboet Hule. Dette skulde gerne gaa hemmelighedsfuldt for sig, thi „Modparten“ maa ikke vide, hvor hun skjules. Men naturligvis har Brudgommens Familie sine Spejdere ude, de lurker og kigger fra skjulte Afsatser, og naar Brudens Familie forlader Pigebarnet, for at hun i Ensomhed kan afvente sig Skæbne, saa er disse Spejdere ikke længe om at lede Brudgommen paa Sporet.

Naar den unge Mand kommer til Hulen, finder han den stænget. Han forsøger først at faa sin Tilkommende til at lukke op med det gode, men da dette pure afslaaes, prøver han en Del „Nøgler“ og finder omsider en, der passer, saa han kan skyde Bolten fra. Idet han derefter trænger ind i Hulen, farer det lille Kvindemenneske imod ham for at give ham en „varm“ Modtagelse, omtrent som naar en Kat farer i Hovedet paa en Hund! Hun bruger rent ud sagt baade Negle og Tænder!

Men det manglede nok bare, at ikke Manden skulde være den

Juni-Morgen.

Gaa varsomt, Ven,
ad den smalle Sti,
Blomsterne gror, hvor du træder!
Mildt suser Vinden,
tyst summer Bi,
og overalt, hvor vi gaar forbi,
finder vi tusind' Glæder.
Luften er høj og ren og sund,
Himmelhvælvet har dybblaa Bund.
Friske af Natteblunden
ler vi mod Morgenstunden.

Vi vandrer glad
under Morg'ens Vind,
fordi vi kan aande Luften!
Sollyset bruner den hvide Kind,
og Morgenbrisen er let og lind,
krydret af Kløveduft.
Lærken synger sin Morgensang —
ogsaa vi har saa dyb en Trang,
Længsel efter at synge
Sindet fri for sin Tyng.

Velsignede Morgen — underfuld
og hellig blandt Timer søgne!
Det dufter mod os

af Markens Muld,
og dybt i Skoven
strør Solen Guld
herligt for vore Øjne.

Undres maa vi og takke lydt,
alt er saa fagert, friskt og nyt,
genskabt af Vintervaade
helt af Gud Faders Naade.

Skærsommer-Blomster
ved Eng og Aa
og alle I Farver fagre!
Gud være lovet, at vi kan gaa
og glemme

det triste Hverdagsgraa
over de grønne Agre!
Aandens Storhed er Støvet nær,
Paradisdrømmen dvæler her —
Herre, som nær os træder,
skænk os dit Riges Glæder!

G. Just Pedersen.

Hulebeboere i Ørkenen.

—o—

Man forestiller sig gerne Afrika som den Verdensdel, der dybt i sit Indre gemmer de primitive Naturfolk. Men det er slet ikke nødvendigt at trænge dybt ind i Afrika for at finde Mennesker, der lever Livet i Naturtilstand. Kun et Par Døgnrejser fra den befæstede Oas Gabes i Tunis støder man paa et mærkeligt Ørkenfolk, der har gravet sig Boliger paa samme Maade som Dyrene: nemlig Huler i Bjergene — og paa denne Maade har de dannet hele Byer, hvor Tusinder af Mennesker lever.

Disse Hulebyer ligger i det sydlige Tunis, i Saharas Udkant — og deres Navne er Matmata og Medinine.

Ørkenfolket, som har dannet disse Byer, er Muhamedanere, og hvert Samfund styres af en Sheik. Byerne ser man ikke, før man er kommet helt hen til dem, og saa

stærkeste. Det ender med, at han griber hende med venstre Haand, holder hende ud fra sig i Arms Længde — og giver hende et Dunk oven i Hovedet med den omtalte „Bryllupsstok“, som er udlaant af Shejken til dette Brug. Naar dette er sket med saa stor Eftertrykkelighed, at Bruden kan mærke, at det er Alvor, bortfører den unge Mand sit lovlige Bytte paa den Maade, at han anbringer hende foran sig paa en Hest, som hans Paarørende holder beredt til ham i Nærheden. Og nu galopperer han afsted med hende til den Hule, der skal være deres Hjem.

Under den afsluttende Bortførelsesscene udstøder Brudgommens Slægtninge vilde Glædeshyl, medens Medlemmerne af Brudens Familie affyrer Salut med løst Krudt for at antyde, at de har gjort sig svære Anstrengelser for at forhindre Bortførelsen!

„Bryllupsstokken“ leveres siden tilbage til Shejkens Bolig, hvor den har sin Plads som Symbolet paa Mandens Magt over Kvinden. Franskændene har forsøgt at overbevise Hulebeboerne om, at en saa voldsom Maade at erklære Kærlighed paa, ikke er Mennesker værdig, og Skikken hører da ogsaa til dem, der forsvinder. Men som allerede sagt holder dette Naturfolk iøvrigt med rørende Troskab fast ved Forfædrenes Sæder, og de ønsker ikke at bytte, naar Fremmede kommer og fortæller dem om andre Landes Herlighed. De er sig selv nok, og kommer en Europæer og fortæller om fjerne Vidundersteder, trækker Hulebeboeren blot paa Skulderen og forsvinder ned i sit underjordiske Bo.

De gamles Skovtur.

—o—

I Anledning af den i Tirsdags foretagne vellykkede Biludflugt for de gamle, har vi fra en af disse modtaget følgende Sang, der vistnok kan synges paa Melodien:

Fra Tyskland drog en Flok Spillemand.
Vort Byraad de gamle

indbudet har
til Skovtur med Kaffe, Øl og Cigar,
og tyve Biler paa Torvet kom,
som vi efterhaanden samledes om.

Snart var vi anbragt
og biled afsted,
Musikken havde vi
ogsaa faa't med,
det kan nok være
det gik med Fart,
Almindingen naaede
vi ogsaa snart.

Ved Pavillonen ud vi staar
der faar vi en dejlig Kaffetaar,
og ved det festligt dækkede Bord
Borgmesteren byder
os Velkomstord.

Musikken spiller og Snakken gaar,
Minder om dengang de gamle faar,
Fuglene synger og Skoven er grøn,
længe vil mindes
den Dag saa skøn.

Og i det dejlige Solskinsvejr
gaar Turen videre til Bolsterbjerg.
Ind i Haven vi alle gik,
Velkomsthilsen af Hansen fik.

Der var meget at kigge paa,
sjældne Blomster, gule og blaa,
Gangstien krummer sig fin og ren,
mellem Pyramider af pæne Sten.

Til Pavillonen vi derpaa gik,
Øl og Sodavand der vi fik
og Kager og Bolscher ovenpaa,
alt, hvad der kunde i os gaa.

Julius Hansen og Frue
derfor skal ha'
en kærlig Tak og et vældigt Hurra
ja, Tak til alle Indbyderne
fra Aldersrentenyderne.

Med fuld Musik

det nu hjemad gaar,
vi atter Allinge-Sandvig naar,
og glade traver nu hver til sit,
den dejlige Tur vil vi mindes tidt.

Vort Byraad og Bilmænd
og alle dem,
der hjalp med at bære

Tanken frem,
de alle skal mindes for denne Da'
hav Tak for Festen, Hurra! Hurra!
Fra de Gamle i Allinge.

Fra Læsekredsen.

En Bornestreg.

Den Dag vort ærede Byraad paa det elskværdigste ofrede sig for at glæde Byens gamle Aldersrentenydere og andre ensomme gamle med en Skovtur til Almindingen, blev jeg Vidne til en lille, kedelig Episode, som jeg vil offentliggøre, for mulig derved at faa hindret Gentagelser.

En gammel Aldersrentenyder, der har ligget syg hele Vinteren, og derfor var for svag til at deltage i Skovturen, og hvis Syn næsten er helt udslukt, kom majsommeligt stavrende fra Havnen opad den bakkede Toldbodgade (Gaden forbi Skræder Johansens) da han pludselig blev nappet bagfra i Trøjen af et Par 8—9 Aars Knægte.

De skulde lave Sjøv med ham, kaldtes det.

Skønt den gamle Mand paa et hængende Haar nær var gaaet bag over, lykkedes det ham dog at holde Balancen. Han langede et Par svage Tjat efter dem med sin Stok og prøvede at fortsætte sin Vandring; men øjeblikkelig var de der igen — et Par paaviste Smaakøtere og skulde sagtens haft den gamle omkuld.

Nu naaede jeg at optræde paa Kampladsen, og dermed var „Morskaben“ endt.

Mon det ikke var heldigt om vi Forældre en enkelt Gang indtrængende paalagde vore tankeløse Smaafyre at lade de gamle, udslidte Mennesker gaa i Fred paa Gaden?

H. P. Koefoed.

„Mo'r har aldrig narret mig!“

—o—

En af de Historier, der i min Barndom gjorde mest Indtryk paa mig, var en Historie fra en Missionsmark, jeg husker ikke mere hvor. Et Barn tilhørende den paa-gældende Folkestamme sad Time efter Time paa samme Sted og ventede. Folk passerede stadig Stedet, ingen taltale den lille, men Barnet blev stadig siddende uden at vise Tegn paa Uro eller Utaalmodighed. Omsider standsede en Mand foran det og spurgte, hvorfor det da ikke gik hjem, da det snart var Aften. Barnet svarede: „Nej, for Mo'r har sagt, jeg skulde blive siddende her“. „Hvorfor?“, spurgte Manden; „og hvor er din Mor?“ „Hun er gaaet til Gud“, svarede Barnet. „Er hun død?“ spurgte Manden forfærdet; „hvornaar?“ „I Formiddags“, lød Svaret; „men inden hun gik fra mig, sagde hun, jeg skulde gaa herhen og sætte mig, saa vilde Gud sende en at hente mig“. „Og tror Du da det?“ spurgte Manden undrende. „Ja“, svarede Barnet, „for Mo'r har aldrig narret mig. Da sagde Manden dybt bevæget: „Din Mo'r har heller ikke narret Dig denne Gang; Gud har sendt mig efter Dig“.

Mo'r har aldrig narret mig! Lykkelig den Mo'r, hvis Barn giver hende dette Skudsmaal.

Saa tit sker det, at Mødre i

Travlhed eller Utaalmodighed, eler — og det er ofte Tilfældet — fordi de bliver plagede giver et halvt eller helt Løfte, som de hverken vil eller kan holde. Eller i Medfølelse. Hvis f. Eks. Barnet er ulykkeligt, fordi Moder vil gaa ud, hvor tit trøster Moderen det da ikke med: „Jamen jeg kommer snart igen“. „Hvornaar?“ spørger Barnet oplivet af Haab og Fortrøstning. Og saa nævner Moderen en Tid, som hun ved, hun ikke kan overholde, til Trøst for Barnet og for at faa en Ende paa de øjeblikkelige Ubehageligheder. Hvorefter hun med god Samvittighed bliver borte, saa længe det passer hende, og tænker ikke paa, at hjemme gaar hendes Barn grædende og undrende. Indtil det lærer at holde op med begge Dele og erkende, at det ikke kan stole paa Mo'r.

„Aa, hvor har min søde Mo'r gjort os Fortræd med Gang paa Gang at love sig hjem til bestemt Tid uden at holde det“.

Saadan sagde engang en Kvinde til mig Hun var dengang 40. Men Skuffelsen levede endnu i hendes Sind.

„Naturligvis lovede Mo'r det for at gøre os Adskillelsen lettere“, tilføjede hun undskyldende, „men hun skulde alligevel ikke have gjort det“.

Lad os aldrig give efter for Fristelsen til i nogen Retning at love andet, end det vi kan holde. Det vil hævne sig.

Lad os saa hellere lære Børnene straks, at der er Ting, man ikke kan komme udenom, og som man derfor maa finde sig i. Det er redeligt, og det er paa en lempelig Maade at forberede paa Livet, som det er.

E. A.

Fra Ulge til Ulge.

..

Strandhotellet.

i Sandvig aabnede Sæsonen i Lørdags, Valdemarsdagen, d. 15. ds.

Den initiativrige Vært har i Aar foretaget en betydelig Udvidelse af sit Koncertlokale, der nu præsenterer sig som et virkeligt hyggeligt og elegant Forlystelseslokale — en Pryd for Sandvig og en Ære for vort Turistliv. Bornholm har nu et Koncertlokale, som vi kan være bekendt at vise frem for vore Gæster.

Da Kapelmester Alwin Koch lod sine smeltende og impulsive Toner fylde det store Lokale, hvor Lydforholdene er upaaklagelige, og Husets Frue som den første traadte Dansen paa det pragtfulde Parketgulv, saa følte alle, at Sæsonen nu var inde, og man glædede sig til en Række fornøjelige og nydelsesrige Sommeraftener, hvor der kan blive Lejlighed til at tage Revanche for den nys overstaaede Vinters Besværligheder og Ubehageligheder.

I Søndags erobrede Venstres Ungdom Strandhotellet, som blev ganske overfyldt af den danselystne Ungdom.

Vi ønsker Hr. Bidstrup til Lykke med Foretagendet og udtaler Haabet om at det maa blive til Gavn og Glæde for ham selv og dermed ogsaa for den Stand, han tilhører, og i det hele taget for Nordlandets Turistliv, som er af saa overordentlig stor Betydning for vor nødstedte Kommunes økonomiske Trivsel.

K.

Dampskibet „Hammershus“

er nu hjemkommen efter en vellykket Tur til Sønderjylland og afgaar Søndag i den planlagte Rute Allinge-Simrishamn med Afgang fra Allinge Kl. 8,30 og 19,30, fra Simrishamn Kl. 11 og 22,30

i Allinge Kl. 13 og 0,30. Altsaa en 2 Gange daglig Forbindelse hver Søndag. Adskillige Bornholmere og Skaaninger vil forhaabentlig benytte denne hurtige, bekvemme og billige Rute til Søndagslystture.

— Dampskibsselskabet „Østersøen“ i Forbindelse med Simrishamn Byraad og Malmø Jernbane,

Hammerens Granitværk.

Da der nu fra forskellig Side gøres et Arbejde for at faa Driften paa Hammerens Granitværk indskrænket, eller endog maaske helt standset, hvilket vil betyde en Katastrofe for Allinge-Sandvig Kommune, skal vi tillade os at fremkomme med følgende:

Vi har jo et sørgeligt Fortilfælde. Da Staten overtog Hammeren bl. a. ved Hjælp af betydelige private Bidrag, og alt Arbejde omtrent standsede, fik Kommunen et økonomisk Knæk, som langtfra endnu er forvundet. En Gentagelse heraf maa ikke ske, medmindre Staten fuldtud vil tage de økonomiske Konsekvenser.

Til Belysning af den kolossale økonomiske Betydning, Granitværket har for vor Kommune, skal anføres, at der i Arbejdsløn udbetales omkring 400,000 Kr. aarlig fordelt paa mellem 140—150 Arbejdere, hvoraf højst 10 Mand bor udenfor Kommunen.

Hos Byens Handlende indkøbes aarlig af Værket direkte for ca. 25,000 Kr. At Rønne kommunale Elektricitetsværk er interesseret i Bevarelsen af Granitværket, idet dette vil aftage Elektricitet for 25—30,000 Kr. aarlig, skal lige bemærkes.

Ogsaa paa anden Maade har Værket økonomisk Betydning, da Købmændene har en betydelig Omsætning til de i Hammerhavnen liggende Skibe ca. 8—14 Stykker daglig med en samlet Besætning paa ca. 100 Mand. Flere af disse Skibe, der saa godt som løber i fast Fart paa Hammerhavnen, køber al deres Proviant her.

Hammerhavnen eller rettere Statens har af Granitværket en Indtægt, der maa ligge over 60,000 Kr. om Aaret, eftersom der udskibes fra 3—4000 Tons ugentlig, fordelt paa ca. 20 Skibsladninger.

Vi skal ikke komme ind paa Betydningen for dansk Skibsfart i al Almindelighed, men kun fremhæve, at Værket saa vidt muligt befragter danske Skibe.

Begrundelsen for den Aktion, der er indledet mod Granitværket, skal være Naturskønhedens Ødelæggelse. — Vi skal selvfølgelig indrømme, at der ikke kan tages ca. 150,000 Tons aarlig af Klipperne uden at det kan ses; men herfra og til Naturskønhedens Ødelæggelse er et saare stort Spring, takket være Kontrakten med Staten.

Denne gaar ud paa, hvad alle Naturelskere maa ønske, nemlig „Høje-Meder“s fuldstændige Be-

har indbudt Repræsentanter for danske og svenske Blade. Disse kommer hertil Lørdag, og Hr. Hotelejer C. Jørgensen fører dem som Vært rundt paa Klippeøen. Efter en Frokost paa Stammershalde afsejles Søndag Kl. 1,30 til Simrishamn med Middag paa Hotel „Svea“ Kl. 4.

varelse. Dette er sikret ved, at Granitbruddets Østgrænse ligger ved Dalen paa den vestlige Side af „Høje-Meder“.

Selve Bruddet i den kilometer lange Hammerklippe er kun 100 m langt, 40 m højt, og der brydes 6 m ind i Klippen aarlig, hvilket betyder, at man ikke fra Spadserestien langs med Hammersø, vil kunne se nogen Forandring i en Aarrække.

Naturskønhedens Ødelæggelse kan, som Værket drives nu, om-disputeres, men hvorledes vil det komme til at se ud, dersom Værket standses, og Byen affolkes?

Vi mindes et Besøg i Rødbyhavn for nylig. Lange, tomme Husrækker med ituslagne Ruder, Huller i Tagene og Dørene hængende paa et Hængsel,

Langelinie og Sandlinien behandlet paa samme Maade bliver nok ingen Turist-Attraktion i Mod-sætning til Nordfrankrigs sammenskudte Byer.

Hammerværket i sig selv trækker mange Geologer og teknisk interesserede Turister hertil, og alle Turister uden Undtagelse regner det for den største Oplevelse at blive Øjenvidne til en Sprængning.

I denne Tid, da alle især her paa Bornholm er optaget af Spørgsmaalet „Dansk Arbejde“, og vort nye Ministerium har ned-sat en Kommission, der skal arbejde hen til en Forøgelse af dansk Produktion, synes det os særdeles meningsløst at tale om Granitværkets Nedlæggelse.

Vi har faaet oplyst, at Skærveforbruget alene til de danske Amtslandeveje ligger omkring 200,000 Tons aarlig. Halvdelen heraf har hidtil været leveret af Skærvefabriken i Vang, De forenede Granitværker, samt Værkerne paa Hammeren og Sjællands Odde. Resten er indkøbt i Udlandet, særlig i Sverige. Det ser nu ud til, at Hammerværket har overtaget den tidligere indførte Halvdel. Dette har kun været muligt ved forøget Produktion basseret paa de mest moderne tekniske Hjælpe-midler i Forbindelse med Værkets ideelle Beliggenhed for Lastning.

Vi vil selvfølgelig gerne bevare hele Bornholm uberørt; men man kan nu en Gang ikke leve af Æstetik alene, der skal ogsaa Brød til.

Altsaa Hammerværket maa drives videre!

x×y.

I Tilslutning til omstaaende Artikkel bringer vi nedenstaaende Billedet af et Hold af de Arbejdere, som fanatiske Naturfredningsvenner vil have kastet paa Porten.

En dansk Uge i Allinge.

Bestyrelsen for „Dansk Arbejde“s herværende Afdeling, d. v. s. Haandværker- og Industriforeningen, har i den senere Tid arbejdet paa Afholdelsen af en dansk Uge paa Teknisk Skole i Allinge.

En Prøvetegning viste, at der var ingen Mangel paa Udstillere. Paa et forberedende Møde i Tirsdags udtalte Malerm. Hansen, at der var tegnet 40—50 Deltagere, og at der var Stemning for at afholde den danske Uge sidst i Juli Maaned.

Premiere Lørdag d. 22. ds. paa Hotel Strandslot.

E. Kofoeds
Bageri og Konditori
anbefales.
Bred bringes overalt.

Et Værelse
er til Leje hos **Bager Kofoed**

En Lejlighed
er til Leje 1. Juli hos
Murer **Julius Kofoed**, Nørregade

En 2 Værelses Lejlighed
er straks til Leje for enlige Folk
Sandvig Boghandel.

Mit Hus
er til Salg eller Bytte med en Landejendom fra 6 til 15 Td. Land
Ludvig Hansen ved Smedegaard

Hus til Salg i Gudhjem
Det afdøde Andrea Larsens tilhørende Hus er straks til Salg ved Henvendelse til
Havnefoged **H. Lind**, Gudhjem.

Ung Pige,
14—15 Aar, kan faa Plads paa
Mejeriet „Svalhøj“.

En ung Pige,
som kan ligge hjemme, kan faa Plads straks hos
Fru **Smed Carl Pedersen**, Allinge

En flink ung Pige,
som kan ligge hjemme, kan straks faa Plads
Slagter **Jørgensen**, Allinge.

En Hest,
ønskes til Købs 10 Kv. 2 Tom
Peter Hansen, „Løjhøj“, Olsker
Tlf. Rø 61 y.

2 Landracegylder,
efter premiere Forældre, farrer først i Juli, er til Salg hos
Avlsbr. **Anker Kofoed**, Hasle.

En Landrace-Orne
til Gylter staar til Afbenyttelse.
Magnus Jensen.
Tlf. Gudhjem 43 x.

R. I. R. Høns.
Et og to-aarige, fineste Afstamning, sælges
M. Zastrow, Sandkaas.

Snøresko
Brunt Skind med Gummisaaler.
Drengesko fra Kr. 3,90.
Herresko Kr. 5,00 og Kr. 5,35.
Træskomager **L. Larsen**.

Tysk korthaar Hvalpe
til Salg paa **St. Hallegaard**.

Roearbejde
kan faas **Brogaard** pr. Allinge.

Strandhotellet.

Søndag den 23. Juni Stor Sankt Hans Fest
Premiere af Kapelmester Alwin Koch's
„Kunstner Trio“
Stor ny Sal med Ima Parketgulv
Fr. Bidstrup,
Sandvig.

Friskbrændt Cement.
haves altid paa Lager.
Produkten.

Brædder, Planker og Tømmer.

Vi har i disse Dage taget Stabler ind og vort Lager er nu forsynet med prima **Brædder** og de billige **Forskallingsbrædder** i alle brugbare Længder
Rabat pr. kontant.

Produkten.

Tagpap og Taglak.

Carbolinium, finsk **Tjære**, **Black varinsh**, **Tjæreolie** og **Kultjære** sælges til absolut billigste Priser i
Produkten.

POTA mod **Kartoffelskimmel**
er nu tilsat et
Klæbemiddel.

Har De husket

at tegne Abonnement paa

Nordbornholm

Kun 1 Kr.

Glem det ikke!

Meget kraftigt Svineskraa

formalet af god bornholmsk Sæd samt **det billige Fodermel til Svineloder** sælges. - Priserne er lavere for alle Foderstoffer og Korn.

Nordlandets Handelshus.

Vi sælger

Galvaniseret Piggetraad

og glat **Jærntraad** samt **Hegntraadflertning** med store og smaa Masker meget billigt.

Nordlandets Handelshus.

Vi sælger store Partier rigtig gode

Udskudsbrædder

- 1/4 og 1 Toms tykke - i alle Længder særdeles billigt. - Meget svære og tørre **Fyrrebrædder** til Lofter og Gulve sælges med stor Rabat pr. Kontant.

Nordlandets Handelshus.

Hotel STRANDSLOT.

Hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag
Concert dansant. 1ste Klass. Trio.
Første Gang Lørdag den 22. ds.
Fru Reiner.

Benmel.

Godt, tørt Benmel er til Salg.
10 Kr. pr. 100 kg. Tlf. 79.

Fodermelsfabriken, Nyker

Allinge Teglværk
anbefales.

Mursten, Teglsten, Drænrør.
Tlf. 127.

Glæd Deres Ven

med et Fotografi af Dem selv!
Fotograf **Alfred Kjeller**, Tlf. 4
leverer de fineste Portrætter.

Johanne Hansen

Victualieforretning
anbefaler

hjemmelavet Fars, Medisterpølse, Lungepølse, Sylte og Leverpostej. Fersk, saltet og røget Flæsk.
Lindeplads - Allinge - Telefon 45

Bornholms Spare- og Laanekasses Afdeling i Allinge.

Kontortid 9—12 og 2—4.
Renten af Indskud er paa
3 Mdrs Opsigelse 4,5 pCt. p. a.
Alm. Sparekassetilkaar 4 -
Folio 2 -
i Forsørgelsesafdelingen 3,6 -
hvortil Præmie, hidtil 2,4 -

Kofoed & Mortensen
Byggefornetning

Ligkister og Ligtøj.

Aktieselskabet
Hasle Bank

modtager Indskud paa Indlaansbog og Folio, Terminsydelser til Kreditforeninger, ordner Kreditlaan m. m.

Gaa ikke over Aaen efter Vand

Køb Deres Forbrug af Sodavand fra
Mineralvandsfabriken
BORNHOLM

Sandvig Telefon 25
Flaskerensningen foregaar under lagttagelsen af de strengeste Krav til Renlighed og Hygiejne.
Ved Fabrikationen anvendes kun de allerfineste Raastoffer.
Produktet staar fuldt ud paa Højde med de oversøiske Fabrikkers.

Afskaarne Blomster

sælges billigt Rabarber 20 Øre pr. kg. Bestillinger paa Bærfrugt modtages.
Anderson, „Klinterly“, Sandkaas.
Tlf. Allinge 116 y.

En Jumbe,

saa god som ny med Seler og Lygter, staar til Salg.
Hjulumager **Martin Nielsen**,
Tlf. Klemens n. 102.

Bisværme købes
Tlf. Rutsker 86 x.

Køb Deres Morgenbrød
hos **Bager H. Jørgensen.**

Bringes overalt baade Søn- og Helligdag.
Mit Konditori anbefales.

Biografen.

Lørdag Aften Kl. 8.
Søndag Aften Kl. 7 til 8.30

Han, Hun og Hamlet.

Lystspil i 5 Akter
med Fyrtaarnet og Bivognen.
Herefter indstilles Forestillingen indtil videre.

Biler udlejes.

7-8 Pers. Biler og 12-13 Pers. Biler udlejes
Frank Holm.
Tlf. Allinge 133.

En 7 Personers lukket Bil

i fin Stand. Skatten betalt til 1. April 1930, sælges billigst paa gode Betingelser. Henv. til Cyklehd. **E. Johansen**, Rø, eller **E. Sonne Hansen**, Nexø. Tlf. 31.

Komplet Lysanlæg,

32 Volt, med automatisk Vandpumpe, er til Salg.
Admiralinde Tyrk,
Nirvana v. Hammeren.

Gummifodtøj.

Et Parti sandfarvede **Damesko** med Hæl udsælges for Kr. 4,50 og et Parti hvide **Drengesko** fra Nr. 35—39 udsælges for 3,50. Graa do. med sort Saal Kr. 2,50.

Det betaler sig at købe Fodtøj hos **E. Krogh-Hansen**, Klemensker.
Stort Udvalg. Smaa Priser.

Righoldigt Udvalg i
Flabitter fra 29,50.
Frakker fra 24,85.

Kan faas paa Afbetaling for solide Købere.

Græsslaamaskiner

hjemkommet. Pris 25,50. Kan faas paa Prøve uden Købetvang.
Krogh-Hansen
Klemensker.

Senge, Madrasser, Uld- og Vattæpper

er paa Lager i største Udv.

Feltsenge

Kr. 18,25, 14,25, 10,00.

Spiralmadrasser 11,25, 9,85.

Hessiansmadrasser

pr. Sæt 9,25, 7,25.

Stribet Staut — 13,50.

Im. **Bambus Barnesenge** 8,50.

Hvidlakerede **Udtræks-Barne-Træsenge** 27,50, 18,50

Umalet do. 16,00.

Prima Bambus- 32,00.

Hessiansmadrasser

til Babysenge 3,85.

do. til øvrige Barnesenge

pr. Sæt 5,85.

Stribet Staut — 6,90.

Vattæpper 17,00, 15,75, 12,35

Uldtæpper 125×160 cm

9,90, 7,35, 4,25.

do. 125×190 cm

11,75, 8,85, 5,25.

Bomuldstæpper, lysegraa

125×175 cm 3,00

Sengeforliggere med Fryndser

70×40 50×100 60×120

1,35 3,25 4,25

70×140 cm 4,85.

Magasin du Nords Udsalg

ved **Victor Planck**,
ALLINGE.

Annoncer læses bedst her i Bladet!

Hverdagstanker.

Lille Anders.

Han hed Anders og var en lille Dreng paa 7 Aar — bare saadan en lille jydsk Dreng med frejdige Øjne og et godt Humør.

Lille Anders var den førstefødte, og han var Far's og Mor's Glæde; en kvik Dreng var han — og nu skulde han tilmed gaa i Skole og lære saa meget og blive en dygtig Dreng.

Men saa blev lille Anders syg. Fa'r og Mo'r vidste ikke, hvad han fejlede, Lægen heller ikke, men syg var han, og ondt havde han det.

Lille Anders kom paa Hospitalet med de mange hvide Senge og de venlige Sygeplejersker og Lægerne i de hvide Kitler.

Og lille Anders laa og havde det daarligt, meget daarligt. Hans Blod var forgiftet, sagde Lægen, og han skulde opereres.

Han led frygteligt, den lille Purk, og Fa'r og Mo'r led næsten mere.

Da han nu laa der, saa kaldte han paa Sygeplejersken.

Hun kom og saa paa ham; hun kunde se, han tænkte paa noget — grublede paa noget, som han ikke kunde finde ud af.

Saa kom det: — Jeg ved godt, jeg skal dø, sagde Anders med sin troskyldige Barnerøst, — men hvordan skal jeg bære mig ad med at komme op i Himlen . . . ?

Sygeplejersken stod og saa ind i det lille Barneansigt med de ivrigt spørgende Øjne.

Og hendes Øjne var fugtige, da hun svarede:

— Englene vil bære Dig derop, lille Anders . . .

En smuk Foraarsdag for ikke saa længe siden begravede jeg lille Anders paa min Kirkegaard. Han kom ikke over Sygdommen — Døden endte hans Smerter.

— Det var lille Anders' Saga . . . men jeg tænker paa, hvor meget den lille Purk alligevel fik ud af sit Liv — hvor meget han kan lære os andre.

Mange Mennesker lever et helt, langt Liv; de naar Støvets Aar; de bliver gamle, hvidhaarede og krumbøjede — uden nogensinde at naa frem til det Spørgsmaal, som lille Anders naaede til: — hvordan skal jeg bære mig ad med at komme op i Himlen?

Han var kun en lille Dreng, det var han; og hans smaa Barnefødder fik ikke Lov til ret længe at trippe om hernede i denne Verden paa godt og ondt.

Men saa lille han var — Livets vigtigste Spørgsmaal naaede han alligevel at faa fat paa.

Hans Liv var ikke levet forgæves. Om hvor mange ældre kan det mon siges?

... Lille Anders' Støv hviler nu paa en lille, venlig Landsbykirkegaard, og i et Par Stuer, hvor før hans glade Barnerøst lød, er der nu blevet et underligt Tomrum, en underlig Stillehed.

Men jeg nærer ingen Tvivl om, at Anders har faaet Svar paa sit barnlige Spørgsmaal, at Vorherre selv har givet ham Svaret, og at hans Barnesjæl har fundet Vejen til Guds Rige — det Rige, om hvilket vor Frelser selv har sagt, at det hører Børnene til.

Af Sognepræst Karl Lindqvist.

Fest- og Bryllupssange

leveres billigst fra Allinge Bogtrykkeri

De Averterende

anmodes høfligst om at indsende vort Tilgodehavende for Annoncer paa tilsendte Indbetalingskort, Postkonto Nr. 14146, hvilket er den billigste og bekvemteste Maade. Alle Indbetalingskortets 3 Dele maa være udfyldte ved Indbetalingen, men Deres Postbud vil være Dem behjælpelig hermed og modtage Beløbet + 5 Øre i Porto mod Kvittering paa Postbeviset.

Møllers Bogbinderi

Tlf. 466. Chr. Dideriksen, Rønne. Tlf. 466
Indbinding af Bøger. — Protokolfabrik. — Papirvarer.
I. Kl. Arbejde. — Rimelige Priser. — Hurtig Levering.
Leverandør til Biblioteker, Foreninger og Øens største Forbrugere.

A. Lyster,
Hasle.
Tlf. 74.

Hjemmelavet Paalæg.

Salater, syltede Asier og Agurker.
Krydrede Matjessild, benfri Sild,
Gaffelbitar, Anchioser, Laks, Hummer,
Krabber, Rejer og Sardiner
og Tomater. **Prima friske Varer.**

Vil De have Fart i Omsætningen?

Hvad hjælper det at Lageret er fuld af Varer, naar Butikken mangler Kunder.
Den store Omsætning til en lille Avance giver den store Kundekreds, naar der averteres i

„NORDBORNHOLM“.

1 Kilo Salpeterkvælstof

købes billigst i

15½% Tysk Kalksalpeter.

DET DANSKE
GØDNINGS- KOMPAGNI

Benyt Lejligheden!

Engelsk Spisestue, saa god som ny, Skabe, Spisestuer, elfenbenslakeret Soveværelse, enkle Klædeskabe, Kommoder, Senge m. m. sælges billigst.

Auktions-Partivareforretningen

Storegade Allinge

Alle Tryksager

saasom

Regninger, Meddelelser, Konvolutter,
Dags-Dato, Vekselblanketter,
Visitkort og Takkekort,
Love og Regnskaber,
Sange og Salmer,
Medlemskort

leveres bedst og billigst fra

Allinge Bogtrykkeri.

Elfenbenslakeret Soveværelse

med 3-fløjet Spejl, compl. fra 450 Kr. Egetræs engelsk Spisestue, compl. fra 550 Kr. Chesterfields Dagligstue, 1 Sofa 3 Lænestole med Velour, fra 450 Kr.

Ratebetaling kan indrømmes. Solide Købere fra 20 Kr. mdl.

Allinge ny Møbelmagasin,
Havnegade 53. Allinge.

Ønsker De

at udvide Deres Kundekreds, bør De avertere i „Nordbornholm“.

„Nordbornholm“ læses i over 3500 Hjem. Afene af Kolonialvarer og Manufaktur forbruger hvert Hjem aarlig for cirka 2000 Kroner. „Nordbornholms“ Læsere løber altsaa hvert Aar for over 6 Millioner Kroner Varer. Den Forretningsmand, der klager over de daarlige Tider, den ringe Købeevne og de begrænsede Afsetningsmuligheder, har ved at overtage i vort Blad Lejlighed til at udvide sin Forretning, naar han søger gode Varer og iøvrigt er konkurrencebegjærlig.

BRØDRENE ANKER, HASLE.

JERNSTØBERI & MASKINFABRIK.

Alt til Faget henholdende anbefales.

NORDBORNHOLM læses i alle Hjem!

og egner sig derfor bedst for Avertering.

Jens Hansens Manufakturhandel,

Allinge,

anbefaler sig med et stort Lager i færdige Klædninger, Overfrakker, Usters, Stortrojer, Motorjakker, Regnfrakker, Hatte, Huer og Kasketter samt alt i Arbejdstøj. — Prima amerikanske Overalls, Jakker & Bluser. Bestilling paa Klædninger efter Maal. I. Kl.s Arbejde til billigste Priser.

Altid bedste Kvalitet og største Udvalg i Trikotage og Uldgarn.

Billigt Skotøj.

Hvide og graa Lærredssko med Gummisaaler.

Masser af brune Skindsko til meget smaa Priser.

Træskomager L. Larsen.

Lomme- og Vækkeure,

Herre- og Dame-Armbaandsure anbefales.

Gode Varer — Billige Priser

Emil Vestfås Ur- og Guldsmedeforretning,
Tlf. Hasle 116.

Rich. Nielsen, Urmager- & Gravør

Største Udvalg
i
Fest- og Brudegaver

Ny hjemk. Varer
til de rigtige Priser.

Kiosken „Aroma“

Cigarer fra 5 Kr. pr. 50 Stk. Cigaretter fra 2,50 Kr. pr. 50 Stk. Cigaretter fra 2½ Øre „AROMA“. Tobak 200 gr. 1 Kr. Papir i stort Udvalg. Gramofonplader fra 50 Øre. Lædervarer, Legetøj m. m.

Æbler, — Appelsiner, — Chokolade. Dag- og Ugeblade føres. Bringes overalt i Byen.

Ærb. O. K. Rasmussen, Allinge.

Asier.

Syltede Asier i Halvkg. Glas og i løs Vægt.

Agurker i Stykkevis og Daaser med 100 Stk. anbefales til billigste Pris.

J. B. Varsen, Allinge.

Min Urmagerforretning

anbefaler Stue-, Lomme- og Vækkeure i pænt Udvalg.

Alle Slags Reparationer udføres.

L. Hermansens Eftfl.
Rø St. Anna Johansen. Tlf. 71.

Stue- & Vækkeure,

Lommeure,
Herre- og Dame-Armbaandsure,
Urkæder og Urarmbaand
i stort Udvalg

Conrad Hansen, Tlf. Allinge 140.

Sardiner,

franske og norske i Olive og Tomat.
Hummer, japanske Krabber,
Rejer, fersk, kogt Laks i Ds.
Roget Lax i Skiver i Daaser.
Gaffelbidder, benfri Sild.
Anchiovis i Daaser.

Fin islandsk Fedesild.

Kryddersild anbefales.

Kun bedste Kvaliteter føres.

J. B. Larsen, Allinge

Lærredsko

med og uden Raagummi i hvidt og graat haves paa Lager i alle Størrelser til smaa Priser.

Axel Mogensen,
Tejn.

Allinge Skæperi

Optændningsbrænde altid paa Lager, billige Priser.
Tlf. 29. Geert Hansen.

Ligkister og Ligsenge

altid paa Lager i alle Størrelser, og forskellig Udstyrelser og Priser.

Anton Sønes Byggeforretning
Telefon Allinge 69.
Indehaver Chr. Sonne.

Ajletønder,

Saltkar og Skoldekar anbefales til billigste Priser.

Hasle Bødkerforretning,
Tlf. Hasle 105.

Køreplan.

Rønne-Allinge Jernbane.

SØGNEDAGE.

Sandvig-Rønne H.

Sandvig	9,25	14,10	17,50	20,40
Allinge	9,30	14,15	17,55	20,45
Tejn	9,38	14,23	18,03	20,53
Rø	9,50	14,35	18,15	21,05
Klemens	10,04	14,49	18,29	21,19
Nyfer	10,14	14,59	18,39	21,29
Rønne S.	10,30	15,15	18,55	21,45

Rønne H.—Sandvig.

Rønne S.	7,55	12,50	16,15	19,15
Nyfer	8,10	13,05	16,30	19,30
Klemens	8,20	13,15	16,40	19,40
Rø	8,34	13,29	16,54	19,54
Tejn	8,46	13,41	17,06	20,06
Allinge	8,54	13,49	17,14	20,14
Sandvig	9,00	13,55	17,20	20,20

*) Løber kun fra 27. Juni til 27. August (begge incl.)

SØN- OG HELLIGDAGE

Sandvig-Rønne H.

Sandvig	9,10	14,05	17,50	20,50
Allinge	9,15	14,10	17,55	20,55
Tejn	9,23	14,18	18,03	21,02
Rø	9,34	14,29	18,14	21,15
Klemens	9,47	14,42	18,27	21,29
Nyfer	9,56	14,51	18,36	21,39
Rønne S.	10,10	15,05	18,50	21,55

Rønne H.—Sandvig.

Rønne S.	7,55	12,50	16,25	19,25
Nyfer	8,10	13,04	16,39	19,39
Klemens	8,18	13,13	16,48	19,48
Rø	8,31	13,26	17,01	20,01
Tejn	8,42	13,37	17,12	20,12
Allinge	8,50	13,45	17,20	20,20
Sandvig	9,55	13,50	17,25	20,25

For at komme frem i Canada

kræves kun Arbejdsvillie og Evne. Vore Kontorer anviser gennem De canadiske Statsbaner Pladser ved Landbruget i de forskellige Provinser. Ogsaa for Kvinder anvises Pladser paa Landet. Iøvrigt oplyser vore illustr. Haandbøger om Forholdene og de Muligheder, der gives Nybyggere for at erhverve egen Jord. Haandbøgerne udleveres gratis hos Agenterne over hele Landet, eller faas frit tilsendt ved at skrive til

Skandinavien Amerika Linien,
Kongens Nytorv 8. København K.

Avertér i „Nordbornholm“!

Køreplan

Almindingen Gudhjem Rønne Jernbane.

SØGNEDAGE

Rønne Almindingen Gudhjem

Rønne S.	7,45	13,10	16,20	20,30
Nyfer	7,45	13,10	16,25	20,30
Nakirkeby	8,33	13,58	17,21	21,18
Almindingen	8,43	14,08	17,31	21,28
Østermarie	9,03	14,28	17,51	21,48
Østerlars	9,11	14,36	17,59	21,56
Gudhjem	9,23	14,48	18,10	22,08

Gudhjem Almindingen Rønne

Gudhjem	7,40	13,00	16,25	20,20
Østerlars	7,49	13,10	16,35	20,30
Østermarie	7,58	13,19	16,44	20,39
Alminding.	8,17	13,38	17,04	20,58
Nakirkeby	8,29	13,50	17,15	21,10
Nyfer	9,15	14,40	18,05	22,00
Rønne S.	9,15	14,40	18,00	22,00

*) Løber kun fra 27. Juni til 27. August (begge incl.)

SØN- og HELLIGDAGE.

Rønne Almindingen Gudhjem

Rønne S.	7,45	10,25	13,00	20,00
Nyfer	7,45	10,25	13,00	20,00
Nakirkeby	8,33	11,08	13,48	20,49
Alminding.	8,43	11,18	13,58	20,59
Østermarie	9,01	11,36	14,17	21,18
Østerlars	9,10	11,44	14,25	21,26
Gudhjem	9,20	11,54	14,35	21,36

Gudhjem Almindingen Rønne

Gudhjem	7,40	10,20	12,55	19,50
Østerlars	7,49	10,29	13,05	20,00
Østermarie	7,58	10,37	13,13	20,10
Almindingen	8,17	10,54	13,32	20,28
Nakirkeby	8,28	11,04	13,43	20,40
Nyfer	9,15	11,50	14,30	21,30
Rønne S.	9,15	11,50	14,30	21,35